

Hajléktalan-ellátás országos konferenciája
Budapest, 2007. szeptember 20-21.

A nappali ellátás lehetőségei a képzés és foglalkoztatás területen-szekcióban elhangzottak összefoglalója

Szekcióvezető: Budainé Nagy Katalin Máltai Szeretetszolgálat, Regionális Hajléktalan Módszertan Kecskemét

A szekció 37 fő részvételével zajlott, a jelenlévők többsége intézmény-vezetőként, szociális munkásként, civil szervezeti munkatársként volt jelen. Többségüknek jelenleg nincs kapcsolata foglalkoztatási programhoz, 3-4 intézmény már bekapcsolódott valamilyen foglalkoztatásba saját programként, és 4-5 intézménytől jelezték, hogy konkrétan terveznek intézményen belüli foglalkoztatást.

A szekció rövid egy órája nagyon kevés lehetőséget adott arra, hogy a foglalkoztatás illetve az ezzel kapcsolatos képzés konkrétabb lehetőségeit megvizsgáljuk.

A foglalkoztatást, mint a hajléktalan-ellátáshoz kapcsolódó fogalmat komplex fogalomként, belehelyezve az aktuális társadalmi, szociálpolitikai és politikai és gazdasági környezetbe próbáltuk először megvizsgálni. Egyetértettünk abban, hogy a foglalkoztatás munka-erőpiaci fogalom, az ahhoz társuló munka-erőpiaci jártasságokkal együtt, ami felkészülést igényel a szociális ellátásban dolgozó szociális munkatársaknak.

Néhány mondatban kitértünk a plenáris előadásban elhangzott stratégiára, valamint azon belül a foglalkoztatás szerepére. Közös megállapításként fogalmaztuk meg, hogy általánosan jellemző a társadalmi intolerancia felerősödése az utcán éléssel szemben, és a stratégiában túl nagy hangsúllyal megjelenő lakhatási program mögött kormányzati nyomás jelenléte érzékelhető. Többségében mindenki hiányolta a lakhatás mellett a foglalkoztatási stratégia elemeit, együtt párhuzamosan kezelve tartották fontosnak és értelmezhetőnek.

Mind a képzés, mind a foglalkoztatás kapcsán több résztvevő a személyes foglalkozás, a képessé tevés fontosságát hangsúlyozták. Erre jó tapasztalati példákat hoztak fel, az elhangzott vélemény szerint, minimum 3 év szükséges ahhoz, hogy a kiválasztástól, a munkába, a foglalkoztatásba visszaléptetésig kísérje szociális munkás a hajléktalant. Beszéltünk arról, hogy a jelenleg alkalmazott szociálpolitikai eszközök nem teszik motiválttá a munkaerőpiacról kiesetteket, hogy legális munkavállalókká váljanak. Felmerült a szó a hajléktalanokat kvázi „rabszolgasorsba” juttató kényszermunkákról is.

A továbbiakban néhány szó esett a foglalkoztatás konkrét formáiról, a külső és belső, intézményi foglalkoztatásról. Példaként merült fel egy 50 férőhelyes átmeneti szálló esete, ahol jelenleg nincs saját foglalkoztatás, a lakók 80 %-a ugyanakkor kint alkalmi munkából él, dolgozik. A lakhatási program, az albérleti támogatások erősödése segítséget nyújthat ahhoz, hogy önálló, intézményen kívüli életszerepben is képes legyen a hajléktalan szállólakó elindulni. (felmerült az intézményből való kilépés motivációja, a függés szerepe)

Fontos kérdésként merült fel, hogy az intézményben tartózkodó lakók többsége valamilyen kórképpel, egészségügyi betegséggel, szenvedélybetegséggel küzd, akik számára speciális foglalkozás és foglalkoztatás megszervezése szükséges.

A jelenlévők többségének nincs kapcsolata alternatív munka-erőpiaci szervezetekkel, civil szervezetekkel(mentori programok, speciális szenvedély-betegekkel foglalkozók, újra dolgozom program). Szó esett a rehabilitáció szerepéről.

Az idő hiányában a konkrét foglalkoztatás megszervezéséről, a célcsoport bevonásáról (egyénileg/csoportosan), a szociális munkás feladatairól (foglalkoztatók, munkalehetőségek felkutatása, foglalkoztatókkal való tárgyalás, együttműködés elindítása a foglalkoztatásba bevontakkal , a foglalkoztatás folyamatosságának segítése, kilépős pótlása stb.) nem eshetett szó.

Többen kérték, hogy intézményen belüli foglalkoztatás elindításával kapcsolatos szükségük lenne egy módszertani útmutatóra: amely a legfontosabb jogszabályi háttérrel, a szervezési lépéseket, illetve 1-2 jó gyakorlatot bemutatna.

A szekció végén az Európai Unió által biztosított források szerepéről és lehetőségeiről esett szó.